Total number of printed pages–8

1 (Sem–2/FYUGP) SAN 21 MJ

MANDARAM URHEKIL PHOOKAN COLLEGE Library
Acc. No.
Date
Nagaon Assam

2026

SANSKRIT

(Major)

Paper : SAN4200104MJ

(Dramatic Literature in Sanskrit)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

UNIT–I

Answer ***either*** *in Sanskrit* ***or*** *in English.*

(Svapnavāsavadattam : Act I, V, VI)

(स्वप्नवासवदत्तम् : प्रथमाङ्कः, पञ्चमाङ्कः, षष्ठाङ्कः च)

(Marks : 15/ अङ्क : 15)

1. Answer the following questions in brief : 1×3=3

अधोलिखितानां प्रश्नानां लघूत्तराणि प्रदेयानि :

(a) Who is the hero of the drama 'Svapnavāsavadattam'?

'स्वप्नवासवदत्तम्' इति नाटकस्य नायकः कः?

(b) How many Acts are there in the drama 'Svapnavāsavadattam'?

'स्वप्नवासवदत्तम्' इति नाटके कति अङ्काः सन्ति?

(c) Who is यौगन्धरायण?

यौगन्धरायणः कः?

2. Elucidate the idea contained in the following : ***(any one)*** 2×1=2

अधस्तनयोः ***एकस्य*** भावार्थो विशदीक्रियताम् :

(a) चक्रारपंक्तिरिव गच्छति भाग्यपंक्तिः।

(b) परम्परगता लोके दृश्यते रुपतुल्यता।

3. Answer ***any one*** of the following : 10×1=10

अधस्तनयोः ***एकस्य*** उत्तरं देयम् :

(a) Discuss the dramatic significance of the story of the ब्रह्मचारी which is described in the First Act of the Svapnavāsavadattam.

स्वप्नवासवदत्तमत प्रथमाङ्के यः ब्रह्मचारिवृत्तान्तं आलोचितोऽस्ति तस्य नाटकीय तात्पर्यं विशदीकरणीयम्।

(b) Discuss the role of वासवदत्ता as found in the drama Svapnavāsavadattam.

स्वप्नवासवदत्तनाटके परिदृश्यमानायाः वासवदत्तायाः चारित्रिक वैशिष्ट्यम् आलोच्यताम्।

PHOOKAN ... Acc. No. ... Date ...

UNIT–II

(Abhijñānaśakuntalam : Act I & IV)

(अभिज्ञानशकुन्तलम्: प्रथमाङ्कः चतुर्थाङ्कश्च)

(Marks : 20/ अङ्क : 20)

4. What is the source of the drama 'Abhijñānaśakuntalam'? 1

'अभिज्ञानशकुन्तलम्' नाटकस्य उत्सः कः?

5. Answer ***any one*** of the following questions : 2×1=2

अधस्तनस्य ***एकस्य*** प्रश्नस्य उत्तरं देयम् :

(a) Define नान्दी.
नान्दी इत्यस्य संज्ञा विधेया।

(b) Quote from your memory the first verse of the drama 'Abhijñānaśakuntalam'.
'अभिज्ञानशकुन्तलम्' नाटकस्य प्रथमश्लोकं कण्ठस्थं लिखतु।

6. Elucidate the idea of ***any one*** of the following : 2×1=2

अधस्तनयो: ***एकस्य*** भावार्थो विशदीक्रियताम् :

(a) बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेत:।

(b) अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र।

7. Explain ***any one*** of the following : 5×1=5

निम्नोल्लिखितयो: ***एकस्य*** व्याख्या कार्य :

(a) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तप:क्षमं साधयितुं य इच्छति।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया शमीलतां छेत्तुमृषिव्यंवस्यति॥

(b) ययातेरिव शर्मिष्ठा भर्त्तुर्बहुमता भव।
सुतं त्वमपि सम्राजं सेव पुरुमवाप्नुहि॥

8. Answer the following : ***(any one)*** 10×1=10

निम्नोल्लिखितानां उत्तरं देयम : ***(एकस्य)***

(a) Write a summary of the 1st Act of the Abhijñānaśakuntalam.
अभिज्ञानशकुन्तलम् नाटकस्य प्रथमसर्गस्य सारांश: उपस्थाप्यताम्।

(b) Discuss the dramatic significance of the curse of Durvāsā.
दुर्वासस: अभिशापस्य नाटकीयतात्पर्यं आलोच्यताम्।

(c) Sketch the character of शकुन्तला on the basis of the drama 'Abhijñānaśakuntalam'.
'अभिज्ञानशकुन्तलम्' नाटकानुसारेण शकुन्तलाचरित्रं विचारयतु।

ABDUL HAKIM PHOOKAN COLLEGE LIBRARY
Acc. No.
Date
Nagaon Assam

UNIT–III

(Mudrārākṣasam : Act I, II, III)

(मुद्राराक्षसम् : प्रथमाङ्क:, द्वितीयाङ्क:, तृतीयाङ्कश्च)

(Marks : 15/ अङ्क : 15)

9. Answer the following questions in brief : 1×3=3

निम्नोल्लिखितानां प्रश्नानां संक्षेपेण उत्तरं देयम् :

(a) Who is the composer of the drama Mudrārākṣasam ?
'मुद्राराक्षसम्' इति नाटकं केन प्रणीतम् ?

(b) Who is चाणक्य?
चाणक्यः कः?

(c) धन्या केयं स्थिता ते शिरसि शशिकला... What is the case-ending of the word 'शिरसि'?
'शिरसि' इति शब्दे का विभक्तिः?

10. (a) Explain the meaning of the little 'मुद्राराक्षसम्'. 2
'मुद्राराक्षसम्' इति शीर्षकस्य अर्थः विश्लेषणीयः।

Or / अथवा

(b) Name the *two* famous works of विशाखदत्त.
विशाखदत्तस्य प्रसिद्धग्रन्थद्वयस्य नाम लेखनीय।

11. Explain ***any one*** of the following : 5×1=5
अधस्तनयोः ***एकस्य*** श्लोकस्य व्याख्या कार्या :

(a) चीयते बालिशस्यापि सत्क्षेत्रपतिता कृषिः।
न शालेः स्तम्बकरिता वप्तुर्गुणमपेक्षते॥

(b) पृथिव्यां किं दग्धाः प्रथितकुलजा भूमिपतयः
पतिं पापं मौर्यं सदसि कुलहीनं कृतवती।
प्रकृत्या वा काशप्रभवकुसुमप्रान्तचपला
पुरन्ध्रीणां प्रज्ञा पुरुषगुण विज्ञानविमुखी॥

12. (a) Give a short introduction of the drama मुद्राराक्षसम्. 5
'मुद्राराक्षसम्' नाटकस्य संक्षिप्तः परिचयः प्रदेयः।

Or / अथवा

(b) Write a note on Rākṣasa.
'राक्षस'मधिकृत्य टिप्पणीमेका लेखनीया।

UNIT–IV

(Origin and Development of Sanskrit Drama)

(संस्कृतनाटकस्य उत्पत्तिः विकाशश्च)

(Marks : 10/ अङ्काः 10)

13. Who is the author of the drama 'वेणीसंहारम्'? 1
'वेणीसंहारम्' इति नाटकस्य रचकः कः?

14. Answer the following questions : 2×2=4
निम्नोल्लिखितानामुत्तरं देयम् :

(a) Write the name of *two* dramas written by कालिदास.
कालिदासप्रणीतं नाटकद्वयस्य नाम लेखनीय।

PHOOKAN COLLEGE LIBRARY Acc. No. Date

(b) Name the *two* dramas of Bhāsa based on Rāmāyaṇa.

रामायणस्योपरि आधारीकृतस्य भासविरचितस्य नाटकद्वयस्य नाम लेखनीय।

15. (a) Write a short note on ***any one*** of the following : 5

अधस्तनयो: ***किमपि एकमाश्रित्य*** टिप्पणी लेखनीया :

(i) मृच्छकटिकम्

(ii) भास:

Or / अथवा

(b) Write a note on the origin of Sanskrit Drama.

संस्कृतनाटकस्य उत्पत्तिविषये एका टिप्पणी लेखनीया।

ANANDARAM DHEKIL PHOOKAN COLLEGE LIBRARY
Acc. No.
Date
Nagaon Assam